

1845, staar i det væsentlige uden Mulighed for ved en Appel til en Overtaksationskommission at faa prøvet, om den foretagne Taksationsforretning er retfærdig eller ikke. Jeg tror, det vilde være i allerhøjeste Grad gavnligt, om man fik indført helst helt nye Regler for Vurdering ved Ekspropriation, men i hvert Fald, hvis det ikke lader sig gøre med det samme, saa Mulighed for Appel enten ved Etablering af en Overtaksationskommission eller ogsaa ved at aabne Adgang til Domstolene. Domstolene er mere og mere kommet ind paa ogsaa at træffe Afgørelser i rene Erstatningssager og har efterhaanden tilegnet sig paa Basis af forudgaaende Skønsforretninger og lignende en ikke ringe Evne til ogsaa i saa Henseende at træffe en retfærdig Afgørelse, og det vilde sikkert virke særdeles heldigt overfor de Folk, der føler sig brøstholdne — om nu med Rette eller Urette, her skal jeg ikke komme ind paa de enkelte Tilfælde —, det vilde være en Beroligelse for disse Folk at vide, at der dog var Mulighed for at faa den første Afgørelse paa ny undersøgt af en kompetent Myndighed. Det har man ikke nu, og det bevirker en Uro og en Agitation i alle disse Forhold, som Samfundet efter vort Skøn ikke er tjent med.

Ud fra disse Betragtninger vil jeg forbeholde mig senere at stille Forslag om, at dette Lovforslag undergives en Udvalgsbehandling, idet jeg, hvad selve Realiteten angaar, nemlig Udvidelsen af Ulstrup Station og Vejle Station og de eventuelle Ekspropriationer til Vejforlægninger, kan tilsige mit Partis Støtte.

Valdemar Nielsen: Ligesom de tidligere ærede Ordførere kan ogsaa jeg tilsige mit Partis Støtte til Gennemførelsen af dette Lovforslag, og i Modsætning til det ærede Medlem, som sidste talte (Sven), har jeg ingen som helst Betænkeligheder ved at gaa med til den generelle Bestemmelse om at give Ministeren Bemyndigelse til at ekspropriere, naar der er Tale om Anskaffelse af Arealer ved Niveauoverkørsler. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret i, at det vil være faretruende for Ejendomsretten. Jeg mener ikke, dette har noget som helst dermed at gøre, idet Bemyndigelsen er i saa høj Grad begrænset, som Tilfældet er i dette Lovforslag. For øvrigt mener jeg heller ikke, det kommer udenfor de Bestemmelser, som er lovfæstet i Grundloven; det er jo i høj Grad Almenvellet, der kræver disse Foranstaltninger. Jeg finder det derfor ganske rimeligt, at Ministeren ikke, hver Gang der er Tale om saadanne rene Ube-

tydeligheder, skal søge Rigsdagen for at faa denne Bemyndigelse. Jeg finder ogsaa, at navnlig som Forholdene er paa Statsbanestationen i Vejle, er det, der her foreslaas, at bemyndige Ministeren til at ekspropriere eventuelt 4 ha til Udvidelse af Vejle Station, meget fornuftigt og paakrævet. Forholdene paa Vejle Station er efter mit Kendskab dertil ret uheldige. Jeg vilde mene, at denne Udvidelse vilde afbøde et Savn og gøre Forholdene en hel Del mere tidsvarende, end de er nu. Derfor skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget. Vi vil gerne medvirke til, at der kan komme et Resultat ud deraf.

Boa: Det her foreliggende Lovforslag rører ved et Forhold, som jeg gentagne Gange fra denne Plads har beskæftiget mig med. Det er den Brug, der gøres af Forordningen af 5. Marts 1845, jeg her tænker paa. Selve Lovforslaget er en Nødvendighed; jeg anser det for at være overordentlig praktisk og nyttigt, at den højtærede Minister har faaet Bemyndigelse til at foretage saadanne Ekspropriationer, som der tales om i § 1, og de særlige Ekspropriationer under §§ 2 og 3 anser jeg ogsaa for at være ubetinget nødvendige. Men det, jeg tidligere har anket over ved den Brug, der gøres af Ekspropriationslovene, er ikke saa meget Maaden, der eksproprieres paa, som at disse Borgere, der eksproprieres hos, ikke har nogen Adgang til Appel til Domstolene; og jeg vil meget henstille til dette høje Tings Medlemmer og til den højtærede Minister at tage under Overvejelse, om det ikke nu er Tiden til at indføre en ganske lille Ændring i Forordningen af 5. Marts 1845. Den Gang den kom til Verden, tænkte man sig særlig Ekspropriationer foretaget til Jernbaneanlæg, eventuelt til Vejanlæg, og det vilde i saadanne Tilfælde i det væsentlige komme til at dreje sig om en Udsikring af en Strimmel af en Mands Ejendom og kun i overordentlig faa Tilfælde om fuldkommen Ekspropriation af hans Ejendom. Nu har Tiderne ændret sig paa dette Omraade; vi ser, hvorledes der ved Anlæg af Stationer eller Havne eller Anlæg til Luftfart kan blive Tale om en Ekspropriation af hele Kommuner, for slet ikke at tale om en Mands hele Ejendom. Jeg kunde da tænke mig en lille Ændring i denne Forordning af 5. Marts 1845, der lød saaledes: „Den eller de, hvis hele Ejendom eller væsentlige Del deraf bliver eksproprieret, kan indanke Sagen for Domstolene.“ Saa gives der en Mulighed for at faa undersøgt denne Ekspropriation paa en